

Van: [REDACTED]
 Aan: [REDACTED]
 Cc: [REDACTED]
 Onderwerp: RE: kennissessie NRO achterstanden Corona
 Datum: donderdag 4 februari 2021 11:38:11

Afgaande op wat ik gister in kennissessie gehoord heb, zag ik voorstellen voor rol voor OCW bij:

1. Kennis over wat werkt verzamelen en effectief verspreiden
2. Meer kennis genereren over wat werkt in NL-se context en context van Corona-achterstanden
3. Richtlijnen rondom overgangen en centrale toetsen
4. Ondersteuning mogelijk maken bij diagnostiseren bij welke scholen, leerlingen, leerjaren en domeinen leerachterstanden en ook sociaal-emotionele achterstanden zitten en hoe scholen vertaalslag kunnen maken van data naar plan en naar goede implementatie plan.
5. Versterking verantwoording over inzet te ontvangen extra middelen t.o.v. eerdere subsidieregeling ([REDACTED])

Op bovengenoemde punten zouden we programmalijnen/-onderdelen kunnen ontwikkelen, naast een centrale lijn van extra middelen naar de scholen en gemeenten gekoppeld aan horizontale en verticale verantwoording.

Voor wat betreft kennis over wat werkt verzamelen en effectief verspreiden valt te denken aan:

- Oprichting Research schools a la UK/EEF die fungeren als regionale kennismakelaars ([REDACTED])
- Guidance reports a la UK/EEF (voor kickstart zouden hun guidance reports prima vertaald kunnen worden)
- Webinars ([REDACTED])

Voor wat betreft meer kennis genereren over wat werkt in NL-se context en specifieke context van Corona-achterstanden valt te denken aan:

- Op kleinere schaal veelbelovende interventies uit te testen op kleine hoeveelheid scholen (a la UK/EEF promising projects)
- Grootschalige experimenten opzetten met bewezen effectieve interventies en die rigoureus te evalueren en kennis daarover breed te verspreiden (a la UK/EEF)

Voor wat betreft ondersteuning bij diagnostisering achterstanden zou je kunnen denken aan:

- NCO Corona schoolrapportages voor het po (maar lang niet alle scholen doen hieraan mee en alleen po). Extra push voor grotere deelname van scholen aan NCO-LVS project en doorontwikkeling rapportages en ontwikkeling tools om hiermee als bestuur en school gericht aan de slag te gaan.
- Datateams (hebben we eerder al eens subsidieregeling voor opgetuigd, had vrij groot bereik)
- Stimuleren ontwikkeling, validering en afname diagnostisch instrumentarium op sociaal-emotionele ontwikkeling.

Voor wat betreft (high dosage) tutoring is al gezegd dat er een issue is met schaalbaarheid en doelmatigheid. Dit kan geadresseerd worden door i) niet in te zetten op 1-1 tutoring maar meer op small-group tutoring, waarvoor ook goede evidence is voor effectiviteit en ii) een door de overheid te subsidiëren tutoringprogramma veel gericht te focussen op de scholen en gebieden met de grootste achterstanden (zoals in UK), bv achterstandsscholen de G4. Dat zat ook in meerjaren opschalingsplan van Bowen Paulle (kosten 15mln euro).

Groet!

Dr. [REDACTED]
Senior Adviseur
Directie Kennis
Werkdagen ma-di-wo-do
Tel 06 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 8:53
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: kennissessie NRO achterstanden Corona

De EEF/NTP gaat voor 250000 kinderen in 20/21. Die kunnen allemaal 15 uur tutoring krijgen, daarvan wordt 75% betaald door de overheid (dus scholen betalen mee!) Hun partners zijn verantwoordelijk voor de training van de tutores (als ik het goed begrijp; dat ze mat getrainde tutores werken was één van de selectiecriteria) en commiteren zich eraan minstens 500 ll te bereiken...

<https://nationaltutoring.org.uk/faqs>

Dit gaat vooral uit van de veronderstelling dat vooral de 'disadvantaged pupils' minder toegang hebben tot dit soort bijlesactiviteiten.

Hier nog meer info over de Twentse datateams:

<https://www.utwente.nl/nl/bms/elan/datateams/>

Daar speelt een vergelijkbare schaalbaarheidsdiscussie natuurlijk.

Maar ook voor zoiets zou je kunnen denken aan een programma van eisen waaraan geselecteerde providers deel mogen nemen met cofinanciering vanuit scholen zelf.

Ik denk ik sowieso een aardig model. Je stuurt niet iemand op ze af, maar ze kunnen met korting gebruikmaken van geselecteerde diensten... (doet de NTP feitelijk ook)

En zo'n analyseteam moet niet overnemen, maar scholen ondersteunen bij de eigen analyse wat er aan de hand is.

Waarbij de vrijblijvendheid die er bij School aan Zet indertijd in zat eraf moet. Scholen moeten ook aan de slag moeten met de uitkomsten.

Voor vanmiddag: je had [REDACTED] gevraagd om een presentatie te maken van de schaalbaarheid van interventies begrijp ik? Die zul je hem moeten laten geven lijkt me.

Maar het lijkt me ook goed om beelden uit te wisselen van wat er gister gezegd is (heb in ieder geval [REDACTED] en [REDACTED] ook gezien onder de aanwezigen). En het te hebben over hoe we 'scholen helpen zichzelf te helpen' schaalbaar te maken.

En hoewel ik het oneens ben met het laten doubleren van 20% van alle leerlingen (doe je denk ik lang niet iedereen een plezier mee) is het hoe dan ook goed te horen hoe ze aankijken tegen omgaan met de ramingen in dat geval. Ik begrijp dat we daar dit jaar alweer het nodige gedoe mee hebben....

Kwa schaalbaarheid speelt

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 4 feb. 2021 om 08:30 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Zeker, in een vande groepjes waar ik zat kwam nog wel idee om met groepjes van vier te werken via digitale ondersteuning, dan halveer je aantal tutors, en mss uitsmeren over meerdere jaren. Is allemaal behelpen, maar 5000...

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 4 februari 2021 8:28
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: kennissessie NRO achterstanden Corona

Beste,
Ik vind het wel goed een macro som te maken al moet het echte werk natuurlijk in de scholen gebeuren en zijn er veel individuele verschillen tussen kinderen. De grote vraag is waar halen we de capaciteit vandaan? We hebben namelijk een groot gebrek aan leraren en veel programma's zoals extra onderwijstijd zijn toch afhankelijk van goede leraren. Stel we willen in de onderbouw van het basisonderwijs extra tutoring geven om taalachterstanden te voorkomen bij achterstandsleerlingen. Dan heb je het over circa 500.000 kinderen in groep 3 tot en met 5, waarvan conservatief geschat 10 % achterstandskinderen dus 50.000 kinderen, je maakt tutor groepjes van 2, dus 25.000 tutorgroepjes elke dag 1 uur en een tutor kan 5 groepjes begeleiden, dan moet je dus 5000 tutors opleiden. Lijkt mij al een hele operatie, nog los van de kosten.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 20:19
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: kennissessie NRO achterstanden Corona

Dank, ja echt goede analyse vraagt ook vaardigheden bij de scholen... Twente ken ik niet, maar slimme data-analisten kunnen zeker helpen. En idd bierviltje van [REDACTED] hoe goed bedoeld ook is veel te grof. Ik weet nu ook niet hoeveel energie we nu moeten stoppen om dat beeld te krijgen. Uiteindelijk komt het neer op schoolniveau een beeld te krijgen, en daar moeten we de scholen meehelpen.

En daarna ook goede ondersteuning wat scholen vervolgens gaan doen. Vo-
raad reageerde al wat zuinig...
Ook goed om te bedenken hoe we morgen gesprek met fin ingaan.
Suggesties welkom!
Gr [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 20:15
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: kennissessie NRO achterstanden Corona

Ha [REDACTED]
Ik had zelf wel gehoopt op nog iets meer concrete kennis van wat de achterstanden zijn. Het kwam toch vooral neer op: dat moeten we nog goed uitzoeken en het is nog niet zo simpel.
Ik denk wel (nog meer dan eerder) dat de 'achterkant van een bierviltje' berekeningen van [REDACTED] niet per se heel nuttig zijn. (Behalve dan als p*q voor een macro-budget) En dat we echt scholen moeten gaan helpen om te analyseren hoe het bij henzelf zit. De NCO rapportages zijn mooi, maar veel scholen kunnen er niet zoveel mee. Net als de gegevens die een systeem als snappet (in het PO) allemaal oplevert. De ene school doet er echt iets mee, de andere school ziet alleen maar groene en oranje bolletjes.
Doet me denken aan de datateams die UTwente een tijdje geleden had. Misschien moeten we daar ook nog maar eens naar kijken!
Met groet,
[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 3 feb. 2021 om 20:05 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Dank! vonden jullie t nuttig?
Ik denk nog meer dan eerder hoe belangrijk analyse en kennis nodig is voor de scholen (zal jullie als directie kennis aanspreken).

Gr [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 16:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: kennissessie NRO achterstanden Corona

Ha allen,

Hieronder mijn notes, mogelijk nog nuttig voor gesprek morgenmiddag.

Groet!
[REDACTED]

██████████:

Literatuurstudie: werkzame elementen:

- Aantal uren begeleiding
- Deelname
- Inhoud en structuur
- Gekwalificeerde leerkracht
- Groepsgrootte
- Aansluiting bij curriculum

Wat werkt?

- 1-1 begeleiding door eigen leerkracht (maar wel heel duur)

Welke interventies het meest aangevraagd?

- Hele reeks aan programma's
- Grootste categorie: ondersteuning onder schooltijd: o.a. bijles, preteaching, begeleiding
- Aanschaf extra materiaal, professionaliseren leerkrachten, ouderbetrokkenheid

Uitkomsten waarop gericht:

- Achterstanden taal/rekenen
- Sociaal-emotionele ontwikkeling (gedragsproblemen)
- Leren leren vaardigheden

Over 1-2 weken rapport over aanvragen 2^e tranche beschikbaar

Volgende fase:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling meten
- Kwalitatieve case studies
- Meten leerprestaties

Veel scholen moeten programma's nog opstarten

Ze brengen in kaart waarom scholen denken dat een interventieprogramma werkt. Niet alleen voor inhalen achterstanden, maar ook meer structurele oplossingen voor de toekomst

Breakoutsessie 1: hoe groot zijn achterstanden?

██████████ (GION/RUG):

- Belangrijk onderscheid leervertraging (bij alle leerlingen) vs onderwijsachterstanden (leervertraging bovenop onderwijsachterstanden die er al waren)

██████████ (UU)

- Breder kijken dan naar cognitieve prestaties. Ook kijken naar sociaal-emotionele factoren, waar meer aandacht en ondersteuning voor nodig is.

██████████ (STAIJ)

- Zorgelijk dat er zo generiek wordt gesproken over achterstanden. Je ziet specifieke patronen. Bv

hoogpresterende leerlingen uit groep 7 op sociaal zwakkere scholen. Moeite waard om daar diep in te duiken.

- We hebben een redelijk goed beeld van cognitieve dimensies. Maar er zijn andere zorgelijke gebieden zoals sociaal-emotioneel, gewicht/fysiek/beweging die niet gemeten worden.
- NB [] wel studies via ZON NW gedaan naar sociaal-emotionele toestand / welzijn, maar nog geen resultaten.

Wordt herkend dat er (vrijwel) niets geleerd is?

[] (OMO)

- We weten nog heel veel niet
- Onderzoek []: kwart van leerlingen heeft geen goede thuissituatie, 20 procent doet het prima, rest zit er tussenin.
- Terugrapportages uit vmbo verrassend positief, grootste zorgen over havo. Relatie met motivatie en emotioneel welbevinden snel gelegd, maar data hebben we niet.
- **Ter beschikking stellen diagnostisch instrumentarium is nodig. Nu moeten vaak best wel dure toetsen worden ingekocht.**

[]

- Kennisbehoefte:
 - o Heeft dit langdurige effecten? Leerkrachten hebben daar verschillende intuïties over.
 - o Wat heeft afstandswerken voor gevolgen? Hoe sterk laat dit zien hoe belangrijk de groep is?

[] (UU)

- Gemiste kans om niet te richten op sociaal-emotionele problemen. Dan kom je er niet met alleen maar cognitieve programma's.

[] (VO-raad):

- **Onverstandig om onderzoek naar achterstanden PO te extrapoleren naar VO.** [] is het hier mee eens.

Bij welke doelgroepen achterstanden/problemen het meest prangend?

- []: kinderen van hoogopgeleide ouders (die bv afgeleid zijn door gaming) naast de kansarme kinderen.
- []: economische stress/lage financiële zekerheid, migrantenkinderen, trauma, normale voorspellers. Begrijpend lezen fors achteruit gegaan.
- []: goed diagnostisch instrumentarium
- [] kinderen met verrijkingswerk (is vrijwel geheel weg gevallen), kleuters en groep 3

Terugkoppeling:

- Grote schoolverschillen
- Onderscheid belangrijk tussen achterstanden door Covid en achterstanden die er al waren
- Ook groepen leerlingen waarbij vooruitgang was of geen verschillen. Gedifferentieerd werken.
- Rol leraar van belang: hoe hebben leraren leerlingen

ondersteund, hoe hebben leraren ouders ondersteund/betrokken?

- Terughoudend zijn met one size fits all
- Probeer data terug te geven naar scholen en ook analyse binnen de school goed te doen
- Bestaat neiging om naar usual suspects te kijken. Andere groepen die het ook lastig hebben: groep 3, brugklassers. Hebben nog geen goede bedding in nieuwe manier van onderwijs.

Breakoutsessie 2: wat zijn de benodigde ondersteuningsmogelijkheden voor scholen en vanuit welke organisaties moet dit aangeboden worden?

- Verantwoording over wat je doet en iemand die daarnaar kijkt. Versterking verantwoording nodig.
- Aanbieden van kennis
- Niet nodig: iemand anders die het even voor ze komt doen. Regie vanuit school belangrijk.
- Ca. kwart van scholen heeft geen idee of ingezette interventies werken.
- Reactie op toolbox: als dit keuzemenu is in subsidieaanvraag, dan doet het weinig met effectiviteit van interventies. Dan zegt bijlesinstituut vink dit aan en dan voldoe je aan voorwaarden. Kennisvergroting is super belangrijk.
- Toolbox is makkelijk, maar hoe zorgen voor effectieve implementatie is complex voor OCW.
- Diagnostiek is belangrijk. Bij hun scholen 2 dagen bezig geweest om data te analyseren met IB-ers. Slechte scholen dumpen hun data naar bijlesinstituut en veel plezier.

(UU):

- Toolbox is wel verbetering. Maar natuurlijk is implementatie essentieel.

(Education Lab)

- Goede diagnostiek van probleem is cruciaal. Daarmee moeten scholen geholpen worden.
- Tutoring: in VS 35 experimenten geweest, niet allemaal succesvol. Zelf evalueren en monitoren en steeds weer leren is cruciaal.
- Meer nodig dan alleen toolbox.
- Schaalbaarheid interventies is soms een probleem (bv tutoring)
- Je ziet ook regelmatig heterogene effecten.

(Oxford)

- We zijn niet in staat om scholen/besturen goed beeld te geven van hoe het met hun scholen en leerlingen staat. Diagnostiek is belangrijk voor bepalen interventies.

Welke organisaties?

(RUG/GION)

- Studenten aan lerarenopleidingen. Kunnen opdrachten doen voor hun opleiding.

- **Webinars** via landelijke organisatie. Kun je veel meer mee bereiken dan 2 jaar geleden (toen mensen er minder bekend mee waren). Kennis over juiste diagnostiek en kansrijke interventies.

- **Research schools** in UK is interessant voorbeeld: werken als (regionale) ambassadeurs in het veld.

- Scholen kunnen van elkaar leren. Maar Jonk: dat moet je wel goed organiseren dan, komt niet vanzelf van de grond.

NJI:

- Sluit aan bij samenwerkingsverbanden passend onderwijs, daar zit ook diagnostische expertise.

Terugkoppeling:

- Buurtorganisaties, wijkorganisaties kunnen ook ondersteuning bieden
- Niet zoeken naar oude oplossingen. Kijk goed naar wie wat afgelopen tijd heeft gedaan.
- Toolbox goede start, maar niet voldoende
- **Subsidievoorwaarden moet goed naar gekeken worden. Staat nu dat aanbod buiten programma moet plaatsvinden. Maar juist belangrijk om interventies gedurende schooltijd te doen of aansluitend erop, om deelname te bevorderen, vooral van groepen met de grootste achterstanden, en de (schijn van) vrijwilligheid eraf te halen.**
- Regie bij de school, maar ook goede ondersteuning, combinatie nodig. Uitgangspunt: goede analyse door de school.
- **Vraagstukken rond overgangen landelijk oppakken.**
- NCO schoolrapportages geven binnenkort inzicht aan scholen in hoe het staat met achterstanden op hun scholen.
- RAD API van ACT als diagnostisch instrument.
- Goede inbedding van externe partijen (bv huiswerkinstituten) in de school is cruciaal.

Breakout 3: Randvoorwaarden

(UU):

- **Deelname is belangrijk.** Worden de juiste kinderen bereikt? Bepaalde doelgroepen hebben lagere kans om deel te nemen aan bv zomerscholen. Dan kun je wel een effectieve interventie hebben maar bereik je niet/onvoldoende de juiste groepen.
- **Doelmatigheid is belangrijk om mee te nemen naast effectiviteit.** Bv HDT. Kan bijdrage leveren voor individueel kind, maar is lastig op te schalen.

■■■■■ (RUG)

- Sommige maatregelen kunnen ook effectief zijn zoals schooltijdverlenging, bv uitstellen examens. Geen voorstander van afschaffen examens, dan is extrinsieke motivatie weg, en intrinsieke motivatie is al weg.

■■■■■ (VNG)

- Gevoel van eigenaarschap bij scholen
- Niet te veel ongevraagd adviseurs en controleurs op ze afsturen
- Regie op lokaal/regionaal niveau beleggen
- Kennis beschikbaar maken voor scholen en swv's
- Lokaal instrumenten laten ontwikkelen, maar wel regie erop voeren.

■■■■■ (CITO)

- Schoolverschillen zijn in NL in PO veel kleiner dan soms gedacht wordt (bezien in internationaal perspectief). Bowen Paulle mee eens.

■■■■■ ■■■■■

- Kijk naar early warning signals van (toenemende) kloof en plekken van armoede. Niet alleen diagnostiek plegen, maar handelen obv evidence base.
- Transactiekosten enorm als je het laat afhangen van individuele school of gemeente en zwaan-kleef-aan strategie. Gaat veel te traag.
- Via GKA of iets anders organisaties die bewezen effectieve interventies aanbieden in positie brengen om te groeien, met behoud van effectiviteit.

■■■■■ ■■■■■ (RUG):

- Achterblijvende taalontwikkeling in bepaalde leeftijdsgroep (bv groep 3/4) is urgent om op te lossen, kan niet wachten. Bij sommige leeftijden kan het inhalen wellicht meer gespreid worden. Vereist ook prioritering.

Terugkoppeling:

- Zorg over lerarentekort.
- Landelijk: kennis aanbieden: welke interventies werken voor welke kinderen in welke context?
- Ook meer evaluatieonderzoek in NL doen.

Slot:

- Label: achterstanden of leervertraging door Corona? Leervertraging beter.
- Waar moet regie liggen? ■■■■■
 - o Op schoolniveau moet het gebeuren. Wel ingebed in lokale situatie (gemeente, samenwerkingsverband)
 - o Landelijk: kennis goed ontsluiten

Uitdagingen (■■■■■)

- Eerst goed diagnostiseren, maar ook tempo maken met plannen en uitvoering interventies om te voorkomen dat achterstanden oplopen.
- Goede verantwoording, zonder dat het tot veel extra

verantwoordingslast leidt. Mogelijk te voorkomen door scholen aan de voorkant aan te geven op welke bewezen effectieve interventies ze in kunnen zetten. [NB zie kritiek [REDACTED] hierop: is niet voldoende, pleit voor meer verantwoording en monitoring en actief kennis aanbieden]

Dr. [REDACTED]
Senior Adviseur
Directie Kennis
Werkdagen ma-di-wo-do
Tel 06 [REDACTED]